

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

judecând fără citarea părților, recursul declarat de către inculpat, prin care solicită casarea deciziei din 03 noiembrie 2020 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, și menținerea sentinței din 28 mai 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza penală privindu-l pe

Frunze Igor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 29.08.2017 – 28.05.2020 (prima instanță);
2. 11.08.2020 – 03.11.2020 (instanța de apel);
3. 04.01.2023 – 10.01.2024 (instanța de recurs);

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința din 28 mai 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Frunze Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.220 alin.(1); 208 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepselor:

- în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, 2 ani 6 luni închisoare;
- în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, 2 ani închisoare.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Frunze Igor pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate în privința lui Frunze Igor urmează a fi calculat din data reținerii, urmând ca în termenul pedepsei să fie inclus termenul deținerii acestuia în stare de reținere, arest preventiv și arest la domiciliu pe această cauză penală din data de 20 iunie 2015, ora 14:10 până la 15 aprilie 2016.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că:

1.1.1. Aproximativ în perioada lunii octombrie 2014, Frunze Igor, aflându-se în Chișinău, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției de către alte

persoane, precum și tragerii de foloase de pe urma acestei activități, a întreprins acțiuni în vederea identificării potențialelor persoane pentru prestarea ulterioară a serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora.

Astfel, Frunze Igor, în perioada lunii octombrie 2014, aflându-se în mun. Chișinău, acționând în scopul îndemnării persoanelor pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, cunoscând-o pe XXXXX, în cadrul întâlnirii avute cu aceasta în localul „Kin Kebab” din mun. Chișinău, i-a propus de a presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, prin ce a îndemnat-o pe ultima la practicarea prostituției.

În continuare, Frunze Igor, acționând întru atingerea scopului infracțional de îndemnare la practicarea prostituției, în cadrul aceleiași întâlniri cu XXXXX, i-a propus acesteia de a presta contra plată servicii sexuale în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, promițându-i asigurarea cu încăpere necesară în acest scop situată în mun. Chișinău, plasarea anunțurilor respective pe site-uri în scopul asigurării legăturii cu clienții și obținerea unui venit în mărime de 50% din banii acumulați de la clienți, prin ce a îndemnat-o repetat la practicarea acestei activități.

În perioada lunii noiembrie 2014, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor sale infracționale de înlesnire a practicării prostituției, obținând consimțământul XXXXX de a presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, a întreprins acțiuni de înlesnire a practicării acestei activități.

Tot în perioada lunii noiembrie 2014, Frunze Igor, acționând întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, a închiriat inițial un apartament nestabilit de pe XXXXX, pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată de către XXXXX, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora.

Concomitent, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre ea și client, i-a transmis acesteia un telefon mobil cu cartela SIM a cărui număr era plasat de către Frunze Igor în anunțurile de pe site-ul www.999.md și pe care aceasta era contactată de potențialii clienți.

După aceasta, XXXXX, aflându-se în imobilul menționat supra, primea apelurile telefonice de la diferiți clienți, cărora le acorda servicii sexuale contra plată, în formă

perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftii sexuale ale acestora, timp de 3 zile.

În continuare, Frunze Igor, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, a închiriat pentru aceasta XXXXX, unde ultima presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftii sexuale ale acestora, până în luna ianuarie 2015.

Concomitent, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre ea și client, i-a mai transmis acesteia un telefon mobil cu cartela SIM a cărui număr era plasat de către Frunze Igor în anunțurile de pe site-ul www.999.md și pe care aceasta era contactată de potențialii clienți.

Ulterior, în perioada lunii ianuarie 2015, Frunze Igor, acționând cu același scop, i-a înlesnit practicarea prostituției de către XXXXX, închiriindu-i XXXXX, unde aceasta a prestat servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftii sexuale ale acestora, până în luna februarie 2015.

Concomitent, Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale de tragere a foloaselor de pe urma practicării prostituției de către XXXXX, încasa de la ultima o parte din sumele de bani primite de la clienți pentru serviciile de prostituție prestate.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Frunze Igor în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi – *proxenetism, adică îndemnul la prostituție, înlesnirea practicării prostituției de către o altă persoană, precum și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției.*

1.1.2. Tot Frunze Igor, aproximativ în prima jumătate a lunii ianuarie 2015, acționând împreună și de comun acord cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, aflându-se în ap. XXXXX, acționând în scopul determinării minorei XXXXX, născută la XXXXX la săvârșirea unor fapte imorale (desfrâu) și anume pentru practicarea prostituției, în cadrul întâlnirii avute în ap. XXXXX, cu minora XXXXX, a obținut consimțământul acesteia pentru prestarea serviciilor sexuale, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftii sexuale ale acestora, promițându-i obținerea unui venit în mărime de 50% din banii acumulați de la clienți.

În continuare, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, întru atingerea scopului infracțional plasa anunțuri pe site-ul www.999.md. unde erau indicate datele de contact al persoanei în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, care primea apelurile telefonice de la diferiți clienți care solicitau acordarea serviciilor sexuale contra plată.

Concomitent, persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, care acționa împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale de determinare a minorei, XXXXX la săvârșirea unor fapte imorale, și anume practicarea prostituției, încasa de la ultima jumătate din sumele de bani primite

de la client pentru serviciile de prostituție. Ulterior, din sumele de bani încasate de la minora XXXXX, persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată transmitea banii acumulați direct lui Frunze Igor.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Frunze Igor în baza art. 208 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi – *atragera minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale, adică determinarea minorilor la săvârșirea unor fapte imorale (cerșetorie, jocuri de noroc, desfrâu), săvârșite de o persoană care a atins vârsta de 18 ani.*

1.1.3. Referitor la învinuirea adusă inculpatului Frunze Igor în baza art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod Penal:

Inculpatul, Frunze Igor a fost învinuit de faptul că, aproximativ în prima jumătate a lunii ianuarie 2015, acționând împreună și de comun acord cu XXXXX, aflându-se în ap. XXXXX, acționând în scopul exploatării sexuale comerciale în prostituție a minorei XXXXX, născută la XXXXX, folosindu-se de starea de vulnerabilitate a ultimei manifestată prin vârsta minoră a acesteia, de situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, manifestată prin lipsa surselor de existență și a locului de trai, precum și de faptul că minora este în relații de conflict cu părinții, a atras-o prin selecționare pe ultima în activitatea de practicare a prostituției.

Astfel, XXXXX, acționând împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale comune, în cadrul întâlnirii avute la domiciliul său, de pe adresa indicată mai sus, cu minora XXXXX, i-a propus de a presta servicii sexuale, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, promițându-i obținerea unui venit în mărime de 50% din banii acumulați de la clienți, prin ce a recrutat-o pe ultima pentru a fi exploatăată în activitatea de practicare a prostituției.

În continuare, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru realizarea intențiilor sale infracționale comune de exploatare sexuală comercială în prostituție a minorei, obținând, prin intermediul XXXXX, consimțământul minorei XXXXX de a presta servicii sexuale, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, a adăpostit-o în apartamentul XXXXX, pe care l-a închiriat preventiv în acest scop.

Ulterior, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru realizarea intențiilor sale infracționale comune de exploatare sexuală comercială în prostituție a minorei XXXXX, după recrutarea ultimei de către XXXXX, aflându-se în apartamentul menționat supra și cunoscând cu certitudine despre vârsta minoră a victimei, repetat a recrutat-o pentru a fi exploatăată în activitatea de practicare a prostituției, promițându-i obținerea unui venit din activitatea de practicare a prostituției.

În continuare, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru atingerea scopului infracțional comun de exploatare sexuală comercială în

prostituție a minorei XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre client și victima minoră, plasa în acest scop anunțuri pe site-ul www.999.md. unde erau indicate datele de contact al XXXXX.

După aceasta, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor unice, aflându-se în ap. XXXXX, primea apelurile telefonice de la diferiți clienți care solicitau acordarea serviciilor sexuale contra plată și ca rezultat asigura legătura dintre aceștia și victima minoră XXXXX, organizând prestarea de către ultima a serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftei sexuale ale acestora.

Concomitent, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale de exploatare sexuală comercială și obținerea foloaselor de pe urma exploatării sexuale a XXXXX, încasa de la ultima sumele de bani primite de la client pentru serviciile de prostituție. Ulterior, din sumele de bani încasate de la minora XXXXX, XXXXX transmitea banii acumulați direct lui Frunze Igor.

Astfel, potrivit rechizitoriului, Frunze Igor a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzută de art.206 alin.(3) lit. b¹) Cod Penal - *trafic de copii, adică recrutarea și adăpostirea unui copil, în scopul exploatării sexuale comerciale în prostituție, acțiuni comise de două persoane.*

Prima instanță analizând încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Frunze Igor în baza probelor cercetate detaliat în cadrul cercetării judecătorești, a considerat că nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3), lit. b¹) Cod penal, în acțiunile lui Frunze Igor, considerând necesar a reîncadra acțiunile inculpatului Frunze Igor din art. 206 alin. (3), lit. b¹) Cod penal în art. 208 alin. (1) Cod penal.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu *apel* de către procurorul în Secția combaterea traficului de ființe umane în cadrul Procuraturii Generale, Ciobanu Viorel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- a-l recunoaște vinovat pe Frunze Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă de 2 ani și 6 luni închisoare;

- a-l recunoaște vinovat pe Frunze Igor de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă de 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, a-i stabili pentru concurs de infracțiuni lui Frunze Igor o pedeapsă definitivă de 16 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- în speță, prin acțiunile inculpatului Frunze Igor, s-au periclitat în special relațiile sociale cu privire la dezvoltarea fizică, psihică, spirituală și intelectuală a minorei XXXXX prin exploatarea sexuală a acesteia. Victimă a infracțiunii specificate

la art. 206 Cod penal, este minorul, indiferent dacă acesta are sau nu vârsta răspunderii penale. La caz, partea vătămată XXXXX întrunește criteriile prevăzute de legislația în vigoare. Faptul că, XXXXX, la acel moment era un copil în sensul legii penale și că inculpatul cunoștea despre aceasta a fost probat prin declarațiile părții vătămate XXXXX, care a indicat cert că i-a spus inculpatului că este minoră, totodată martorul XXXXX atât în cadrul audierii, cât și confruntării efectuate în cadrul urmăririi penale a declarat același lucru;

- probele prezentate instanței demonstrează faptul că inculpatul Frunze Igor a recrutat partea vătămată minoră în vederea exploatării sexuale a acesteia. Recrutarea a avut loc prin selectarea XXXXX ca persoană care după modul cum arăta fiziologic ar putea atrage clienți în vederea prestării serviciilor sexuale și prin propunerea de a presta servicii sexuale contra plată și oferirea de instrucțiuni privind modul și condițiile de prestare a serviciilor sexuale și plată pentru aceste servicii. Adăpostirea victimei se exprimă în punerea, ținerea acesteia la adăpost, prin instalarea temporară a victimei într-o locuință sau într-un alt amplasament având aceeași destinație. Adăpostirea a fost realizată prin oferirea de către inculpat a apartamentului XXXXX, pe care l-a închiriat preventiv în scopul facilitării prestării serviciilor sexuale de către XXXXX;

- exploatarea sexuală s-a realizat prin prestarea de către minoră a serviciilor sexuale contra plată mai multor bărbați, o parte din banii pentru acordarea serviciilor sexuale fiind însușiți de către Frunze Igor;

- calificativul „săvârșită de mai multe persoane” se confirmă prin aceea că în speță, infracțiunea a fost comisă de către Frunze Igor, care a acționat de comun acord cu altă persoană în privința căruia a fost disjunsă o procedură separată;

- raportând cele menționate la prevederile art. 115, 116 Cod penal, infracțiunea de trafic de copii (art.206 Cod penal), fiind o normă specială în raport cu infracțiunea de atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale (art.208 Cod penal), acțiunile lui Frunze Igor comise în privința minorei XXXXX întrunesc semnele constitutive ale infracțiunii de trafic de copii;

- acțiunile lui Frunze Igor comise în privința adultei XXXXX au fost calificate ca proxenetism, urmând ca acțiunile similare comise în privința minorei XXXXX să fie calificate utilizând aceleași criterii, care în privința minorilor sunt calificate ca trafic de copii. Este ilogic ca acțiunile infracționale comise în privința unui minor să fie apreciate mai puțin periculoase (fiind calificate în baza art.208 Cod penal), decât în privința unui adult (fiind calificate în baza art.220 Cod penal);

- este lipsită de careva temeii juridic aprecierea dată de către instanță precum că ”dacă în cazul infracțiunii de atragere a minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale scopul este practicarea prostituției de către victimă (săvârșirea de victimă a unor fapte imorale), atunci în cazul traficului de copii scopul constă în exploatarea sexuală a victimei, incluzând exploatarea ei în prostituție; însă în cazul infracțiunii de determinare a minorului la săvârșirea unor fapte imorale făptuitorul trage foloase de pe urma practicării prostituției de către victimă, ultima însușind o parte substanțială din beneficii, în timp ce, în cazul traficului de copii,

întreaga activitate are loc în scopul, exclusiv, al exploatării victimei, folosul obținut fiind astfel însușit în întregime de către făptuitor”;

- pentru a întruni semnele constitutive ale infracțiunii de trafic de copii nu este relevantă mărimea profitului obținut de către infractor și nu este relevant dacă victima a obținut și ea o parte din beneficii, mai mult, ”obținerea de profit” nu este un semn calificativ al infracțiunii prevăzute de art.208 Cod penal. Din contra existența profitului pentru infractor denotă faptul exploatării și implicit întrunirii în acțiuni a componentei infracțiunii de trafic de copii.

3. Prin decizia din 03 noiembrie 2020 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău:

S-a admis apelul declarat, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

S-a recunoscut Frunze Igor vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal și s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni.

S-a recunoscut Frunze Igor vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b¹) cod penal și s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, s-a stabilit lui Frunze Igor pentru concurs de infracțiuni pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că:

Aproximativ în perioada lunii octombrie 2014, Frunze Igor, aflându-se în Chișinău, urmărind scopul îndemnării și înlesnirii practicării prostituției de către alte persoane, precum și tragerii de foloase de pe urma acestei activități, a întreprins acțiuni în vederea identificării potențialelor persoane pentru prestarea ulterioară a serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora.

Astfel, Frunze Igor, în perioada lunii octombrie 2014, aflându-se în mun. Chișinău, acționând în scopul îndemnării persoanelor pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, cunoscând-o pe XXXXX, în cadrul întâlnirii avute cu aceasta în localul „Kin Kebab” din mun. Chișinău, i-a propus de a presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, prin ce a îndemnat-o pe ultima la practicarea prostituției.

În continuare, Frunze Igor, acționând întru atingerea scopului infracțional de îndemnare la practicarea prostituției, în cadrul aceleiași întâlniri cu XXXXX, i-a

propus acesteia de a presta contra plată servicii sexuale în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, promițându-i asigurarea cu încăperea necesară în acest scop situată în mun. Chișinău, plasarea anunțurilor respective pe site-uri în scopul asigurării legăturii cu clienții și obținerea unui venit în mărime de 50% din banii acumulați de la clienți, prin ce a îndemnat-o repetat la practicarea acestei activități.

În perioada lunii noiembrie 2014, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor sale infracționale de înlesnire a practicării prostituției, obținând consimțământul XXXXX de a presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, a întreprins acțiuni de înlesnire a practicării acestei activități.

Tot în perioada lunii noiembrie 2014, Frunze Igor, acționând întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, a închiriat inițial un apartament nestabilit de pe str. XXXXX, pentru prestarea serviciilor sexuale contra plată de către XXXXX, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora.

Concomitent, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre ea și client, i-a transmis acesteia un telefon mobil cu cartela SIM a cărui număr era plasat de către Frunze Igor în anunțurile de pe site-ul www.999.md și pe care aceasta era contactată de potențialii clienți.

După aceasta, XXXXX, aflându-se în imobilul menționat supra, primea apelurile telefonice de la diferiți clienți, cărora le acorda servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, timp de 3 zile.

În continuare, Frunze Igor, acționând întru realizarea intențiilor sale infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, a închiriat pentru aceasta ap. XXXXX, unde ultima presta servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, până în luna ianuarie 2015.

Concomitent, Frunze Igor, care acționa întru realizarea intențiilor infracționale de înlesnire a practicării prostituției de către XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre ea și client, i-a mai transmis acesteia un telefon mobil cu cartela SIM a cărui număr era plasat de către Frunze Igor în anunțurile de pe site-ul www.999.md și pe care aceasta era contactată de potențialii clienți.

Ulterior, în perioada lunii ianuarie 2015, Frunze Igor, acționând cu același scop, i-a înlesnit practicarea prostituției de către XXXXX, închiriindu-i ap. XXXXX, unde aceasta a prestat servicii sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea

manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, până în luna februarie 2015.

Concomitent, Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale de tragere a foloaselor de pe urma practicării prostituției de către XXXXX, încasa de la ultima o parte din sumele de bani primite de la clienți pentru serviciile de prostituție prestate.

Astfel, pentru aceste acțiuni intenționate, Frunze Igor a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (1) Cod penal - *proxenetism, adică îndemnul la prostituție, înlesnirea practicării prostituției de către o altă persoană, precum și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției*, infracțiune prevăzută de art. 220 alin. (1) Cod penal.

Tot Frunze Igor, aproximativ în prima jumătate a lunii ianuarie 2015, acționând împreună și de comun acord cu XXXXX, aflându-se în XXXXX, acționând în scopul exploatarei sexuale comerciale în prostituție a minorei XXXXX, născută la XXXXX, folosindu-se de starea de vulnerabilitate a ultimei manifestată prin vârsta minoră a acesteia, de situația precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, manifestată prin lipsa surselor de existență și a locului de trai, precum și de faptul că minora este în relații de conflict cu părinții, a atras-o prin selecționare pe ultima în activitatea de practicare a prostituției.

Astfel, XXXXX, acționând împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale comune, în cadrul întâlnirii avute la domiciliul său, de pe adresa indicată mai sus, cu minora XXXXX, i-a propus de a presta servicii sexuale, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, promițându-i obținerea unui venit în mărime de 50% din banii acumulați de la clienți, prin ce a recrutat-o pe ultima pentru a fi exploatată în activitatea de practicare a prostituției.

În continuare, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru realizarea intențiilor sale infracționale comune de exploatare sexuală comercială în prostituție a minorei, obținând, prin intermediul XXXXX, consimțământul minorei XXXXX de a presta servicii sexuale, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftelor sexuale ale acestora, a adăpostit-o în apartamentul XXXXX, pe care l-a închiriat preventiv în acest scop.

Ulterior, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru realizarea intențiilor sale infracționale comune de exploatare sexuală comercială în prostituție a minorei XXXXX, după recrutarea ultimei de către XXXXX, aflându-se în apartamentul menționat supra și cunoscând cu certitudine despre vârsta minoră a victimei, repetat a recrutat-o pentru a fi exploatată în activitatea de practicare a prostituției, promițându-i obținerea unui venit din activitatea de practicare a prostituției.

În continuare, Frunze Igor, care acționa împreună și de comun acord cu XXXXX, întru atingerea scopului infracțional comun de exploatare sexuală comercială în

prostituție a minorei XXXXX, manifestată prin asigurarea legăturii dintre client și victima minoră, plasa în acest scop anunțuri pe site-ul www.999.md, unde erau indicate datele de contact al XXXXX.

După aceasta, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor unice, aflându-se în ap. XXXXX, primea apelurile telefonice de la diferiți clienți care solicitau acordarea serviciilor sexuale contra plată și ca rezultat asigura legătura dintre aceștia și victima minoră XXXXX, organizând prestarea de către ultima a serviciilor sexuale contra plată, în formă perversă, prin efectuarea manipulărilor fizice cu zonele erogene și organele genitale ale clienților de gen masculin întru satisfacerea poftei sexuale ale acestora.

Concomitent, XXXXX, care acționa împreună și de comun acord cu Frunze Igor, întru realizarea intențiilor infracționale de exploatare sexuală comercială și obținerea foloaselor de pe urma exploatării sexuale a XXXXX, încasa de la ultima sumele de bani primite de la client pentru serviciile de prostituție. Ulterior, din sumele de bani încasate de la minora XXXXX, XXXXX transmitea banii acumulați direct lui Frunze Igor.

Astfel, instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale intenționate, Frunze Igor a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.206 alin.(3) lit. b¹) Cod penal - *trafic de copii, adică recrutarea și adăpostirea unui copil, în scopul exploatării sexuale comerciale în prostituție, acțiuni comise de două persoane.*

Instanța de apel a reținut că, vinovăția inculpatului Frunze Igor pe art. 220 alin. (1) Cod penal și art. 206 alin.(3) lit. b¹) Cod penal, este dovedită prin următoarea sistemă de probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi declarațiile părții vătămate XXXXX.

Instanța de apel a reținut că, aceste declarații ale părții vătămate XXXXX combat pe deplin declarațiile inculpatului Frunze Igor care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a relatat că nu cunoaște persoana pe nume XXXXX și nu a văzut-o, că dânsul nu a achitat niciodată chiria pentru apartamentul unde stătea XXXXX.

Declarațiile ale părții vătămate "XXXXX", instanța de apel le-a considerat corespunzătoare adevărului, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond, dânsa a dat declarații consecvente, concludente, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului Frunze Igor în aceea că dânsul ar fi comis infracțiunea prevăzută art. 208 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi - *atragera minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale, adică determinarea minorilor la săvârșirea unor fapte imorale (cerșetorie, jocuri de noroc, desfrâu), săvârșite de o persoană care a atins vârsta de 18 ani*, precum a calificat instanța de fond, ci indică la comiterea de către Frunze Igor a infracțiunii prevăzute de art. 206 alin.(3) lit. b¹) Cod penal, după indicii calificativi, *trafic de copii, adică recrutarea și adăpostirea unui copil, în scopul exploatării sexuale comerciale în prostituție, acțiuni comise de două persoane.*

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că aceste declarații coroborează și cu alte probe, care sunt utile, veridice și concludente, și în ansamblul lor demonstrează vina inculpatului Frunze Igor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal și respectiv infracțiunea prevăzută de art. 220 alin. (1) Cod penal cum ar fi declarațiile martorului Bacinschi Ghenadie, declarațiile martorului Ceban Alexei.

Astfel, analizând și declarațiile martorilor Bacinschi Ghenadie și Ceban Alexei, apreciindu-le, conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat că ele coroborează cu declarațiile părții vătămate XXXXX, și celelalte probe scrise și documente anexate la materialele cauzei și anume raportul ofițerului de urmărire penală a CCTP al INI al IGP a MAI, Ecaterina Chiba, prin care a fost constatat faptul infracțiunii de proxenetism comis de către Frunze Igor în privința XXXXX. (f.d.48, vol.II); declarațiile martorului, XXXXX date la faza urmăririi penale; procesul-verbal de confruntare efectuat între martorul XXXXX și bănuitul Frunze Igor; procesul-verbal de ridicare din 18 mai 2015, prin care s-a ridicat buletinul de identitate cu seria XXXXX, eliberat de of. XX pe numele cet. XXXXX, a.n. XXXXX. (f.d.78, vol.II).

Instanța de apel a considerat că declarațiile inculpatului nu corespund adevărului, sunt mincinoase, fiind date cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise și urmează a fi apreciate critic, deoarece ele se combat de întreaga sistemă de probe analizată mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și care integral demonstrează vina lui în comiterea infracțiunilor imputate.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Frunze Igor nu echivalează cu achitarea acestuia sau cu recalificarea faptei în baza altor articole de vreme ce în ședința de judecată au fost prezentate probe, care din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor indică incontestabil că acțiunile inculpatului Frunze Igor se încadrează în art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal și art. 220 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel, analizând declarațiile părții vătămate, martorilor a considerat că acestea sunt veridice, relatează adevărul, sunt consecvente, consecutive pe tot parcursul procesului, care coroborează cu probele materiale scrise cercetate în ședința de judecată.

Instanța de apel a considerat nefondate motivațiile aduse de instanța de fond în favoarea recalificării acțiunilor inculpatului Frunze Igor din trafic de copii, prevăzut la art.206 alin.(3), lit. b¹) Cod penal, în infracțiunea de atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale, prevăzută la art. 208 alin. (1) Cod penal.

Atât în ședința de judecată a instanței de fond cât și în cea de apel, acuzarea a administrat și prezentat instanței suficiente probe, examinate minuțios și sub toate aspectele și dobândite în procesul urmăririi penale în mod legal, cu respectarea normelor procesuale, care demonstrează faptele comise de inculpat.

Vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile martorilor Ceban Alexei, și Bacinschi Ghenadie date în ședința de judecată și din declarațiile date de martorul XXXXX, la faza de urmărire penală care au confirmat faptul că, Frunze Igor era patronul, acesta închiria apartamentele în care se afla XXXXX, plasa anunțurile pe www.999.md și acesta lua 50% din banii obținuți în urma serviciilor sexuale prestate de XXXXX.

În speță, prin acțiunile inculpatului Frunze Igor, s-au periclitat în special relațiile sociale cu privire la dezvoltarea fizică, psihică, spirituală și intelectuală a minorei XXXXX prin exploatarea sexuală a acesteia. Victimă a infracțiunii specificate la art. 206 Cod Penal, este minorul, indiferent dacă acesta are sau nu vârsta răspunderii penale. La caz, partea vătămată XXXXX întrunește criteriile prevăzute de legislația în vigoare.

Faptul că, XXXXX, la acel moment era un copil în sensul legii penale și că inculpatul cunoștea despre aceasta a fost probat prin declarațiile părții vătămate XXXXX, care a indicat cert că i-a spus inculpatului că este minoră, totodată martorul XXXXX atât în cadrul audierii, cât și confruntării efectuate în cadrul urmăririi penale a declarat același lucru.

Latura obiectivă a infracțiunii de trafic de copii se exprimă în fapta prejudiciabilă care se concretizează în acțiune. Această acțiune se poate înfățișa sub oricare din următoarele modalități: recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil, precum și darea sau primirea unor plăți ori beneficii pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra copilului.

Recrutarea în scopul traficului de copii presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art.206 Cod penal.

Probele prezentate instanței demonstrează faptul că inculpatul Frunze Igor a recrutat partea vătămată minoră în vederea exploatării sexuale a acesteia. Recrutarea a avut loc prin selectarea XXXXX ca persoană care după modul cum arăta fiziologic ar putea atrage clienți în vederea prestării serviciilor sexuale și prin propunerea de a presta servicii sexuale contra plată și oferirea de instrucțiuni privind modul și condițiile de prestare a serviciilor sexuale și plată pentru aceste servicii.

Adăpostirea victimei se exprimă în punerea, ținerea acesteia la adăpost, prin instalarea temporară a victimei într-o locuință sau într-un alt amplasament având aceeași destinație

Adăpostirea a fost realizată prin oferirea de către inculpat a apartamentului nr. 38 de pe XXXXX, pe care l-a închiriat preventiv în scopul facilitării prestării serviciilor sexuale de către XXXXX.

Latura subiectivă a infracțiunii de trafic de copii se caracterizează în primul rând sub formă de intenție directă.

Cât privește celălalt semn secundar al laturii subiective a infracțiunii specificate la art.206 Cod penal, - scopul infracțiunii, raportat la caz a întrunit forma exploatării sexuale comerciale în prostituție.

Exploatarea sexuală s-a realizat prin prestarea de către minoră a serviciilor sexuale contra plată mai multor bărbați, o parte din banii pentru acordarea serviciilor sexuale fiind însușiți de către Frunze Igor.

Calificativul „săvârșită de mai multe persoane” se confirmă prin aceea că în speță, infracțiunea a fost comisă de către Frunze Igor, care a acționat de comun acord cu altă persoană în privința căruia a fost disjunsă o procedură separată.

Raportând cele menționate la prevederile art. 115, 116 din Codul penal, infracțiunea de trafic de copii (art.206 Cod penal), fiind o normă specială în raport cu infracțiunea de atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale (art.208 Cod penal), acțiunile lui Frunze Igor comise în privința minorei XXXXX întrunesc semnele constitutive ale infracțiunii de trafic de copii.

Mai mult, instanța de apel a reținut, că de către prima instanță acțiunile lui Frunze Igor comise în privința adulte XXXXX au fost calificate ca proxenetism, urmând ca acțiunile similare comise în privința minorei XXXXX să fie calificate utilizând aceleași criterii, care în privința minorilor sunt calificate ca trafic de copii. Este ilogic ca acțiunile infracționale comise în privința unui minor să fie apreciate mai puțin periculoase (fiind calificate în baza art.208 Cod penal), decât în privința unui adult (fiind calificate în baza art.220 Cod penal).

Instanța de apel a reținut că, este lipsită de careva teme juridic aprecierea dată de către prima instanță precum că ”dacă în cazul infracțiunii de atragere a minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale scopul este practicarea prostituției de către victimă (săvârșirea de victimă a unor fapte imorale), atunci în cazul traficului de copii scopul constă în exploatarea sexuală a victimei, incluzând exploatarea ei în prostituție; însă în cazul infracțiunii de determinare a minorului la săvârșirea unor fapte imorale făptuitorul trage foloase de pe urma practicării prostituției de către victimă, ultima însușind o parte substanțială din beneficii, în timp ce, în cazul traficului de copii, întreaga activitate are loc în scopul, exclusiv, al exploatării victimei, folosul obținut fiind astfel însușit în întregime de către făptuitor”.

În acest sens instanța de apel a remarcat că, pentru a întruni semnele constitutive ale infracțiunii de trafic de copii nu este relevantă mărimea profitului obținut de către infractor și nu este relevant dacă victima a obținut și ea o parte din beneficii. Mai mult, ”obținerea de profit” nu este un semn calificativ al infracțiunii prevăzute de art.208 Cod penal. Din contra existența profitului pentru infractor denotă faptul exploatării și implicit întrunirii în acțiuni a componentei infracțiunii de trafic de copii.

Prima instanță a ignorat și faptul că minora XXXXX era în poziție de vulnerabilitate și situația materială a acesteia era precară, deoarece conceptul de vulnerabilitate se referă la capacitatea de rezistență a unui organism în fața factorilor aversivi.

Gradul de vulnerabilitate variază de la un individ la altul. Capacitatea de a rezista stresului este determinată în mare parte de resursele biologice care sunt determinate

genetic dar și de suportul social de care beneficiază un individ precum și de nivelul de dezvoltare, bagajul de cunoștințe pe care îl posedă.

Astfel, când este vorba despre copii, în virtutea faptului că aceștia sunt în proces activ de dezvoltare/formare a tuturor sistemelor (biologic, psihologic, social) gradul de vulnerabilitate este indiscutabil sporit.

Conceptul de copil prin definiție presupune persoană vulnerabilă. Dacă în cazul copiilor care au primit tot suportul necesar unei dezvoltări sănătoase în familie, apare discernământul între „experiențe pozitive” versus „experiențe distructive” atunci în cazul copilului care provine dintr-un mediu mai puțin suportiv această distincție nu este clară, fapt care explică de ce unii oameni nu reușesc să iasă din categoria „caz social” pe parcursul întregii vieți. Chiar dacă un adolescent oficial se regăsește în stadiul gândirii abstracte, capabil de a prevedea consecințele acțiunilor, de a opera pe plan mintal cu concepte abstracte, baza de cunoștință a acestora încă este limitată, tendința de a dobândi independența marchează această vârstă.

Un alt criteriu care menține copilul în categoria vulnerabilă este fizicul fragil, inferior adulților. Acest aspect plasează copilul în poziția de supus în paralel cu aspectul fizic vine și dependența socio-economică a copilului față de adult fapt care oarecum explică atitudinea supusă a minorului față de adulți, chiar și atunci când acțiunile adultului sunt îndreptate împotriva copilului.

Copilul este vulnerabil datorită nivelului său de dezvoltare fizică, intelectuală, emoțională. De asemenea, curiozitatea copiilor față de tot ce este nou, inclusiv modificările fizice care au loc în pubertate plasează copilul în poziția de vulnerabilitate.

Prin abuz de poziție de vulnerabilitate se înțelege utilizarea de către traficant a stării speciale în care se găsește o persoană, în cazul nostru datorită situației precare din punct de vedere a supraviețuirii sociale a minorului. Starea de vulnerabilitate, fiind condiționată de situația economică și psihică grea a victimei, acestea fiind luate în vedere, în ansamblu, care au făcut copilul să accepte exploatarea sa.

Astfel, instanța de fond, în speță nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Probatoriul examinat în cadrul cercetării judecătorești și pe care instanța de fond l-a interpretat greșit în favoarea recalificării acțiunilor inculpatului Frunze Igor, nestabilind astfel în esență toate elementele traficului de copii indicate de partea acuzării, se remarcă, că acuzarea adusă privind existența în acțiunile inculpatului a semnelor componente acestei infracțiuni se demonstrează prin: declarațiile părții vătămate XXXXX, martorilor Bacinschi Ghenadie, Ceban Alexei și declarațiile martorului XXXXX date la faza urmăririi penale și obiectiv prin celelalte probe, acumulate în procesul urmăririi penale, care au fost examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Prin urmare, instanța incorect a dat apreciere probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești și nu a ținut cont că această infracțiune este de o rezonanță socială sporită, de gradul prejudiciabil a infracțiunilor care atentează asupra vieții

sexuale a unui minor, la sănătatea, integritatea corporală, libertatea, cinstea și demnitatea persoanei relațiile sociale ocrotite de lege, pronunțând o sentință incorectă, deoarece în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.206 alin.(3) lit. b¹) Cod penal.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu **recurs** de către inculpat la data de 14 decembrie 2022, care indică temeiurile de recurs prevăzute art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8), 12) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), prin care solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- instanța de apel a făcut analiza declarațiilor părții vătămate "XXXXX", care nu are nici o atribuție la acest caz;

- lexemul recrutare, înseamnă acțiunea de a recruta și rezultatul ei. A recruta semnifică faptul de a atrage pe cineva pe baza unei alegeri în scop de exploatare sexuală. Recrutarea în scopul traficului de ființe umane presupune atragerea persoanelor prin selecționare într-o anumită activitate determinată de scopurile stipulate în art.165 și art.206 CP. La recrutare nu au importanță împrejurările în care a avut loc recrutarea: în locurile de odihnă, prin rețele neconvenționale, prin promiterea locurilor de muncă sau studii, prin încheierea unei căsătorii fictive etc;

- prin adăpostire se înțelege acțiunea de a adăposti și rezultatul ei, a adăposti semnifică faptul de a ascunde victima într-un loc ferit, a-i găsi refugiu, a se pripăși chiar făptuitorul pentru a comite infracțiunea de trafic. În sensul art.165, 206 prin adăpostirea victimei se înțelege plasarea acesteia într-un loc ferit pentru a nu fi descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficanțul;

- conținutul sintagmei exploatare sexuală se răsfrânge asupra acțiunilor prin care se urmărește tragerea de foloase de pe urma impunerii victimei la practicarea prostituției sau a altor acțiuni cu caracter sexual;

- însăși noțiunea de exploatare include „cel puțin, exploatarea prin prostituarea altor persoane sau alte forme de exploatare sexuală, muncă sau servicii forțate, sclavie sau practici similare sclaviei, servitute sau prelevare de organe” (art.3 (a) al Protocolului de la Palermo privind traficul);

- concluziile instanței de apel precum că consimțământul victimei la practicarea prostituției nu are însemnătate la calificarea infracțiunii în baza art.206, odată ce victima este un minoră, contravine laturii subiective a acestei infracțiuni;

- potrivit sensului acțiunilor care urmează să fie înlăptuite în vederea comiterii infracțiunii de trafic de copii, victima urmează să fie privată de libertate, ascunsă într-un "adăpost", ceea ce nu a avut loc în cazul dat;

- exploatarea sexuală se exprimă nu numai prin tragerea de foloase din urma serviciilor prestate de victima, ci impunerea forțată la practicarea prostituției, fapta care nu a fost realizată în cazul dat;

- instanța de fond just a ajuns la concluzie de recalificare a acțiunilor inculpatului Frunze Igor în baza art.208 din Cod penal;

- prin determinare a minorilor de a săvârși fapte imorale se înțelege acțiunile îndreptate spre a incita dorința minorului să săvârșească fapte imorale, precum și activitatea făptuitorului îndreptată spre crearea de condiții propice săvârșirii unor asemenea acte. De exemplu, procurarea locului, recrutarea jucătorilor, punerea la dispoziție a mijloacelor necesare, cum ar fi cărțile de joc, fisele, ruletele, mesele de joc, mijloace care solicită un ajutor material, prin afișarea unor anunțuri care apelează la mila publicului. Prin urmare pericolul social al acestei infracțiuni este faptul determinării minorului la comiterea unor fapte imorale, trezirea interesului, cum ar fi în cazul nostru de a câștiga mijloace bănești, pentru ce victima a dat consimțământul sesizând greșit avantajul acestei activități, fiindu-i create condițiile în acest scop, cum ar fi plasarea anunțurilor, închirierea apartamentelor, oferirea telefoanelor mobile și cartelelor SIM, însă victima nu a fost privată de libertate sau impusă să lucreze forțat, elemente obligatorii în cazul traficului de copii;

- potrivit pct. 15 Hotărârii Plenului CSJ nr.39 din 22.11.204, cu privire la practica judiciară în cauzele penale privind minorii: ”în ipoteza în care persistă îndoieli în legătură cu faptul, dacă victima a fost recrutată în scopul folosirii acestuia în activitatea criminală (ca manifestare a infracțiunii prevăzute la art.206 Cod penal) sau atrasă în vederea folosirii ei în activitatea criminală/instigării ei la săvârșirea infracțiunilor (ca manifestare a infracțiunii prevăzute la art.208 Cod penal), respectând regula „in dubio pro reo”, se va aplica art.208 Cod penal și nu art.206 alin.(1) lit.e) Cod penal.”;

- acuzarea nu a prezentat probe prin care se demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate, iar motivarea soluției expuse în decizia instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii, este neclară și incertă;

- având în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel;

- instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului;

- instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60);

- această regulă se aplică și în cazul recalificării acțiunilor inculpatului în baza unei norme mai blânde, ceea ce presupune că învinuirea nu și-a găsit confirmarea în sensul formulat.

5. La recursul declarat, în temeiul art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a pledat pentru respingerea recursului ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

6. Judecând recursul în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Titularul recursului s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (redacția legii cu modificările operate prin art. IV din Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), în conformitate cu care, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale, și recursul a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În acest sens, completul de judecată reține că, potrivit materialelor cauzei penale, judecarea cauzei penale în instanța de apel a avut loc în lipsa inculpatului, iar acesta a fost reținut și în mod efectiv i s-a comunicat decizia instanței de apel prin procesul-verbal de reținere din 14 noiembrie 2022 (f.d. 186, vol.4).

Totodată, materialele cauzei penale mai atestă că de către instanța de apel nu au fost pe deplin îndeplinite prevederile art. 412 alin.(4), (5) Cod de procedură penală, coroborate cu prevederile art. 321 alin.(6) Cod de procedură penală, în ce privește dispunerea judecării cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin.(2) pct.1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată, ori, după cum urmează din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, în vederea dispunerii judecării cauzei penale în lipsa inculpatului, procurorul nu a prezentat nici o probă în sensul art.321 alin.(6) Cod de procedură penală (f.d. 105-107, 109-110, vol.4).

Conform prevederilor art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 alin.(1), (2), (4), (5) Cod de procedură penală (în vigoare la data judecării cauzei în instanța de apel), instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 414 alin.(6) Cod de procedură penală (în vigoare la data judecării cauzei în instanța de apel), instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Din textul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8) și 12) Cod de procedură penală (în redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023).

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, completul de judecată reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023).

Completul de judecată analizând decizia instanței de apel, constată că deși instanța de apel face referire în partea descriptivă a deciziei sale (vol. IV, f.d. 126 – 132) la declarațiile inculpatului, părții vătămate, martorilor Bacinschi Ghenadie, Ceban Alexei și XXXXX, la raportul ofițerului de urmărire penală a CCTP al INI al IGP a MAI, China Ecaterina, procesul – verbal de confruntare efectuat între martorul XXXXX și bănuitul Frunze Igor, procesul – verbal de ridicare din 18 mai 2015, se atestă că în procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (vol. IV f.d. 105 – 110), lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste declarații, probe scrise și documente anexate la materialele cauzei ar fi fost verificate prin citire de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor stipulate de art. 414 alin. (1), (2), (6) Cod de procedură penală, în conformitate cu care: „Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță *prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal* și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probe cercetate de prima instanță dacă ele *nu au fost verificate* în ședința de judecată a instanței de apel și *nu au fost consemnate* în procesul-verbal”.

Astfel, se constată că la judecarea cauzei instanța de apel a încălcat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, ce duce la casarea deciziei.

Completul de judecată reține că, instanța de apel fiind investită cu atribuții de judecare a fondului cauzei, urma să cerceteze minuțios chestiunile de fapt și de drept asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, însă contrar acestor cerințe legale, instanța de apel a omis să se pronunțe în mod întemeiat asupra chestiunilor enunțate supra, admițând la rândul său erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs decât doar prin

dispunerea rejudecării cauzei.

De asemenea completul de judecată evidențiază că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de recalificare a acțiunilor inculpatului pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități. În acest sens, urmează a fi reținute prevederile art.6 din CEDO.

Completul de judecată subliniază că, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu (art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal – infracțiune de categorie mai aspră), bazându-se exclusiv pe actele și lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus recalificarea acțiunilor din art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal la o infracțiune de categorie mai blândă și prevăzută de art. 208 alin. (1) Cod penal. Or, în urma unei sentințe de condamnare în baza art. 208 alin. (1) Cod penal, pronunțată de prima instanță, instanța de apel este obligată să verifice declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, *în special cele principale și esențiale*, prin audierea nemijlocit în ședința instanței de apel, iar cele secundare prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și să-și întemeieze concluziile atât pe probele *cercetate nemijlocit în instanța de apel*, cât și pe probele cercetate de prima instanță și verificate în ședința de judecată a instanței de apel prin citirea și consemnarea lor în procesul-verbal.

În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat *principiul nemijlocirii*, ce permite instanței de apel să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate pentru formularea opiniei proprii vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată, cauza penală a căreia se examinează în ordine de apel la instanța judecătorească de gradul doi de jurisdicție.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, inter alia, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora.

7. În acest context, completul de judecată mai menționează că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile despre vinovăția inculpatului de comiterea unei infracțiuni mai grave decât cele constatate de către prima instanță, în baza declarațiilor părții vătămate XXXXX, audierea căreia în instanța de apel nu a avut loc, iar în instanța de fond audierea ei s-a produs în lipsa inculpatului, acesta fiind înlăturat din sala de judecată la demersul acuzatorului de stat (f.d.15-16, 49-50, vol.4). La revenirea inculpatului în sala de judecată în instanța de fond după finalizarea audierii părții vătămate, nu s-au dat citirii declarațiile părții vătămate, nu s-a asigurat inculpatului posibilitatea de a lua cunoștință de declarațiile ei, și inculpatului nu s-a oferit posibilitate de a formula întrebări și de a primi răspunsuri de la partea vătămată, care a mărturisit împotriva lui (f.d.15-16, 49-50, vol.4), iar materialele cauzei penale nu

demonstrează că la etapa de urmărire penală între partea vătămată și inculpat (la acel moment cu statut de învinuit) a fost efectuată o confruntare și dosarul penal nu conține un proces-verbal de confruntare în acest sens.

Astfel, completul de judecată reține că în circumstanțele respective, instanța de apel a încălcat și prevederile art. 369 alin.(1) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data judecării cauzei în instanța de fond și instanța de apel), în conformitate cu teza a două a cărora, victima sau, după caz, partea vătămată, la cererea acesteia sau la demersul procurorului, poate fi audiată în lipsa inculpatului, asigurându-i ultimului posibilitatea de a lua cunoștință de declarații și de a pune întrebări persoanei audiate.

Prin urmare, încălcarea respectivă admisă de către instanța de apel, reprezintă și o încălcare a garanțiilor minime cu privire la dreptul la un proces echitabil stabilite de art.6 § 1 și 3 (d) din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, la care Republica Moldova este parte.

În acest sens completul de judecată reține că, prin *hotărârea CtEDO din 06 septembrie 2022, în cauza V.P. v. Republica Moldova*, Înalta Curte a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 și 3 (d) din Convenție, ca consecințele condamnării persoanei în baza art. 42 alin.(2), (4), 206 alin. (3) lit. b) Cod penal în cadrul unui proces judiciar unde inculpatului i-a fost îngădit dreptul să pună întrebări victimelor, care la data faptei imputate inculpatului au fost persoane minore, iar la data judecării cauzei în instanța de judecată, au atins vârsta de majorat, fiind reținut în fapt că persoana inculpatului V.P. nu a beneficiat de un proces echitabil în măsura în care în cadrul procedurii anterioare instanțele de judecată, care au examinat cauza penală, au încălcat o garanție minimă că, orice acuzat are, mai ales, dreptul: ”*să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării*”.

8. Pe lângă circumstanțele reținute și menționate supra în prezenta decizie, completul de judecată mai constată că instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 alin.(1), (2), (6) Cod de procedură penală, a făcut analiza declarațiilor ”*părții vătămate Alexei Valentina*”, care nu a fost audiată nici în instanța de fond și nici în instanța de apel, iar conform materialelor cauzei penale această persoană nici nu se regăsește printre persoanele audiate de către organul de urmărire penală în prezenta cauza penală.

Astfel și acest argument din recurs și-a găsit confirmare și constituie temei de casare a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare.

9. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel declarate și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate,

ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

10. Conducându-se de prevederile art. 433 alin. (1), 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către inculpat, casează total decizia din 03 noiembrie 2020 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe **Frunze Igor XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Frunze Igor

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 mai 2020, Frunze Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.220 alin.(1) și 208 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepselor:

- în baza art.220 alin.(1) Cod penal, 2 ani 6 luni închisoare;
- în baza art.208 alin.(1) Cod penal, 2 ani închisoare.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Frunze Igor pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu *apel* de către procurorul în Secția combaterea traficului de ființe umane în cadrul Procuraturii Generale, Ciobanu Viorel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din **03 noiembrie 2020**, a fost admis apelul declarat, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- a fost recunoscut vinovat Frunze Igor în baza art.220 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni;
- a fost recunoscut vinovat Frunze Igor în baza art.206 alin.(3) lit. b¹) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) și (2) Cod penal, s-a stabilit lui Frunze Igor pentru concurs de infracțiuni pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul educației pe un termen de 4 ani.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu *recurs* de către inculpat **la data de 14 decembrie 2022**, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

5. Prin **Decizia din 10 ianuarie 2024**, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a conchis admiterea recursului și dispunerea rejudecării cauzei penale în instanța de apel.

Instanța de recurs a motivat că, titularul recursului s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală (redacția legii cu modificările operate prin art. IV din Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), în conformitate cu care,

termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale și prin urmare - recursul a fost depus în termenul prevăzut de lege.

6. La soluționarea cauzei penale asupra recursului menționat supra, în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele.

6.1. Disponând admisibilitatea recursului cu trimiterea cauzei penale la rejudecare, fiind **vădit neîntemeiat**, bazându-se pe *o argumentare neîntemeiată*, instanța de recurs a pronunțat o decizie contrară prevederilor legale a procesul penal național, dar și jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului.

6.2. Solicitând ”repunerea în termen a recursului”, însuși recurentul reține faptul că, a declarat un recurs tardiv. Însă, soluționând **în fond** recursul declarat tardiv, completul de judecată nu a ținut cont de practica unitară, inclusiv – de aplicarea de către CtEDO, a legislației relevante pentru astfel de spețe. Drept exemplu ne poate servi cauza Kattan vs România - 21.01.2014, în care s-a statuat că „*nu va fi încălcat art.6 din Convenție, în cazul când inculpatul contribuie la crearea unei situații, în care în mod rezonabil a putut prevedea consecințele comportamentului său*”.

6.3. Instanța de recurs (din oficiu) a dedus că, titularul recursului s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală (redacția Legii nr.246, în vigoare din 01.09.2023) și a conchis că - recursul a fost depus în termen, deși acesta **a fost depus la data de 14.12.2022**, când Legea nr.246 nu exista (instanța de recurs fiind obligată să-și motiveze soluția de recunoaștere a recursului ca fiind unul depus în termen, or, în recursul declarat, Frunze Igor nici nu a invocat că acesta este depus în termen).

Am optat pentru inadmisibilitatea recursului ca **fiind unul tardiv**, or, în cazul soluționării acestuia în fond – este pronunțată o decizie judecătorească care contravine sensului Legii, dar și respectării principiului securității raporturilor juridice. Or, decizia instanței de apel a devenit definitivă în temeiul neatacării cu recurs în termenul prevăzut de Lege, iar soluționarea în fond a unui recurs tardiv, poate afecta oricând drepturile justițiabililor (inclusiv drepturile părților vătămate).

Deși, prin sentința primei instanțe, inculpatului Frunze Igor i-a fost stabilită o pedeapsă reală sub formă de închisoare, ultimul a părăsit țara, deplasându-se în Republica Cipru (f.d.154-168 vol. IV).

Mai mult, inculpatul (condamnatul) Frunze Igor a fost reținut doar după o perioadă de peste 2 ani de la data pronunțării deciziei instanței de apel, aflându-se în căutare internațională și astfel, este evident că singur a creat situația, în care în mod rezonabil cunoștea despre eventuala omitere a termenelor procedurale de atac a hotărârilor judecătorești.

Pentru aceste motive am considerat că, este corectă soluția de respingere a recursului în temeiul că este **tardiv**, cu menținerea deciziei atacate.